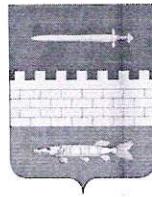

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишимә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2015 елның «26» октябреннән

№ 295

«Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районның Петропавловка «Солнышко» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем учреждениесе уставын яңа редакциядә раслау түрүнда»

«Россия Федерациясендә мәгариф түрүнда» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф түрүнда» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә карап бирәм:

1. Күшымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районның Петропавловка «Солнышко» балалар бакчасы» мәктәпкәчә муниципаль бюджет белем учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районның Петропавловка «Солнышко» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем учреждениесенең мәдире Котова Олеся Витальевнаны салым органында күрсәтелгән юридик затның уставын дәүләт теркәвенә алганда мөрәжәгать итүче итеп билгеләргә.

3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районаны Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Яңа Чишимә муниципаль районаны
Башкарма комитеты житәкчесе

R.P. Фасахов

Килешенгэн:
Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районының
Милек һәм жир мөнәсәбәтләре
Палата рәисе

Гордеева Н.А

«_____» 2015 ел

Расланган:
Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль
районы Башкарма комитетының
2015 ىйның 26 октябреннән
295 номерлы қарары белән

Р.Р.Фасахов

Килешенгэн:
Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Финанс - бюджет палатасы рәисе

Л.Л.Завалишина

«_____» 2015 ел

**«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЯҢА ЧИШМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ПЕТРОПАВЛОВКА «СОЛНЫШКО» БАЛАЛАР БАКЧАСЫ»
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ
УСТАВЫ**

Петропавел Бистәсе авылы

2015

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Петропавловка «Солнышко» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем учреждениесе.

1.2. Урнашкан урыны: 423198, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Петропавел Бистәсе авылы, Ленин урамы, 30 нчы йорт.

Почта адресы һәм документлар саклау урыны: 423198, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Петропавел Бистәсе авылы, Ленин урамы, 30 нчы йорт.

1.3. Оештыру-хокукый формасы-бюджет учреждениесе. Тибы - мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе.

Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора һәм үз эшчәнлегенән төп максаты сыйфатында табыш алу мөмкинлеге юк.

1.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен гамәлгә куючы һәм милекче - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты.

1.5. Юридик зат булып тора, аерымланган мәлкәте, мөстәкыйль балансы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның финанс органында шәхси счетлары, үз исеме язылган мәһер, бланклар, штамплар бар. Ул үз исеменнән мәлкәти һәм мәлкәти булмаган хокукларны сатып ала һәм гамәлгә ашыра, вазыйфаларны үти, федераль законнар нигезендә гариза биручे һәм жавап бируче булып тора.

1.6. Документ үзенең йөкләмәләре буенча оператив идарә хокукында булган барлык мәлкәт белән, кучемсез милекне һәм аңа гамәлгә куючы тарафыннан элеге мәлкәтне сатып алуга булеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мәлкәттән тыш, оператив идарә итү хокукында жавап бирә.

1.7. Балалар бакчасы үз эшчәнлеген БМО конвенциясе, Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясенә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка хокукый актлары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының норматив актлары, шулай ук әлеге Устав нигезендә тормышка ашыра.

1.8. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе лицензияләүне һәм дәүләт аккредитациясен федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә уза.

1.9. Учреждениенең рус телендә рәсми тулы исеме: Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Петропавловский детский сад «Солнышко» Новошешминского муниципального района Республики Татарстан».

Учреждениенең рус телендә рәсми кыскача исеме:
МБДОУ «Петропавловский детский сад «Солнышко»

1.10. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренең рәсми сайтында Россия Федерациясе законнары, шулай ук локаль норматив актлар белән билгеләнгән мәгълүматлар исемлеге нигезендә мәгълүмат урнаштыра һәм аңы янартуны тәэмин итә.

2. ММББУнең предметы, максаты һәм эшчәнлек төрләре

2.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең эшчәнлек предметы булып федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты органнарының муниципаль хокукый актларында каралган мәгариф өлкәсендә хезмәт күрсәту тора.

2.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыру юлы белән мәктәпкәчә белем бирүне, шулай ук 1 яштән алыш белем бирү мөнәсәбәтләре туктатылганчы балаларны карауны тәэммин итә.

2.3. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре булдырылган эшчәнлекнең максаты булып тора:

- мәктәпкәчә яштәге балаларның гомуми культурасын формалаштыру;
- мәктәпкәчә яштәге балаларның физик, интеллектуаль, эхлакый, эстетик һәм шәхси сыйфатларын үстерү;
- мәктәпкәчә яштәге балаларның уку эшчәнлеге алшартларын формалаштыру;
- мәктәпкәчә яштәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм нығыту;

2.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениясе эшчәнлекнең түбәндәгә төп төрләрен башкара:

- һәркем өчен мөмкин булган түләүсез мәктәпкәчә белем бирү;
- балаларны карау һәм тәрбияләү.

2.5. Туклануны оештыру Балалар бакчасына йөкләнә. Балалар бакчасында туклану санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормалар нигезендә оештырыла һәм сәламәтлек саклау органнары тарафыннан эшләнгән һәм тәкъдим итегендә гамәлгә ашырыла.

Азық-төлекнән сыйфаты, төрлелеге, витаминизациясе, азық-төлеккә нигез салу, аш-су эшкәрту, ризыкларның чыгуы, тәм сыйфаты, азық-төлек блогының санитар торышы, азық-төлекне саклау һәм сату срокларын үтәүнән контролльдә тоту мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдиренә һәм аларның компетенциясе нигезендә беркетелгән персоналга йөкләнә. Балалар бакчасында гигиена һәм тәзелеш нормаларына туры килгән тәрбияләнүчеләрне тукландыру өчен бүлмәләр (СанПиН, СНИП) жиһазландырылачак.

2.6. Балалар бакчасында балаларга медицина хезмәте күрсәтү маҳсус беркетелгән сәламәтлек саклау органнары һәм балаларга медицина персоналы белән тәэмmin итәлә. Медицина персоналы, администрация һәм хезмәткәрләр белән беррәттән, балаларның сәламәтлеге һәм физик үсеше, дәвалуа-профилактика чарапаларын үткәру, санитар-гигиена нормаларын, режимны үтәү һәм туклануның сыйфатын тәэмmin итү өчен жаваплы. Медицина хезмәткәрләре йогышлы авырулар тарафында һәм азық-төлек белән агуланулар килеп чыгуга юл куймау максатларында профилактик чарапалар үткәрәләр.

Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләргә медицина хезмәте күрсәтү өчен бушлай бина бирә һәм медицина персоналының эшләү өчен шартлар тудыра.

2.7 төркемнәрдә балаларны тукландыру һәм хужалык-көнкүреш хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның шәхси гигиена һәм көн режимы үтәлешен тәэмmin итү буенча чарападар комплексы тәэмmin итәлә.

2.8. Баланы мәктәпкәчә учреждениедә тәрбияләгән һәм караган өчен ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) түләү алыша. Аның қуләмә Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә һәм килешүдә чагылдырыла. Гамәлгә куючы ата-ана туләвенең қуләмен киметергә яисә аны аерым категория ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) аерым очракларда һәм тәртиптә алмаска хокуклы.

Ата-аналарга (законлы вәкилләргә) ата-ана туләвенең бер өлешен Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган қуләмдә компенсация түләнә. Компенсацияне алу хокукуна ата-аналар балаларының бакчага йөрүе һәм каравы өчен ата-ана туләвен керткән ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) берсе ия.

3. Белем бирү процессын оештыру

3.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәктәпкәчә белем алуны, тәрбияләнүчеләрне карау һәм тәрбия белән тәэмmin итә.

3.2. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында төркемнәр саны, санитар нормаларга һәм белем бирү процессын гамәлгә ашыру өчен булган шартларга бәйле рәвештә кабул итегендә аларның иң чик тұлышынын чыгып (шулай ук бюджет финансавы нормативын исәпләгендә кабул итегендә иң чик тұлышынын исәпкә алыш) гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Гомуми үсесш юнәлешендәге төркемнәрдә мәктәпкәчә белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

3.3. Төркемнәрен тулылығы балаларның яшен, аларның сәламәтлеген, тәп белем бирү программасының үзенчәлеген исәпкә алыш, шулай ук мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш режимын булдыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләрне исәпкә алыш билгеләнә.

3.4. Балаларны бер яшь төркеменнән икенчесенә күчерү мәктәпкәчә белем бирү бүлеге мәдире боерыгы нигезендә агымдагы елның августыннан сентябрь аена кадәр башкарыла.

3.5. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә белем бирү процессының эчтәлеге мәктәпкәчә белем бирүнен мәстәкәйль эшләнә һәм раслана торган тәп мәгариф програмmasы белән билгеләнә. Мәктәпкәчә белем бирү программасы мәктәпкәчә белем бирүнен федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә, шулай ук мәктәпкәчә белем бирүнен тиешле үрнәк программаларын исәпкә алыш эшләнә.

3.6. Белем бирү процессы балаларның мәмкинлекләрен, мәнфәгатьләрен, ихтияжларын исәпкә алыш, эшчәнлекнән төрле төрләрен үстерүне күздә tota.

3.7. Мәктәпкәчә белем бирү эшчәнлеге рус һәм татар телләрендә алыш барыла.

3.8. Мәктәпкәчә белем бирү программасы маҳсус оештырылган эшчәнлек рәвешләрендә тормышка ашырыла: төркем, фронталь, төркемчә, индивидуаль, дидактик уеннар, танып-белү һәм сәнгать әдәбиятын уку, тематик эксперсияләр, сәяхәткә күзәтүләр, эксперименталь эшчәнлек процессында төркемнәрдә күзәтүләр, планлы күңел ачу, яллар, бәйрәмнәр уздыру.

3.9. Мәктәпкәчә белем бирү программасы шәхесне үстерүне, балаларның төрле эшчәнлек төрләрендә кызыксынуларын һәм сәләтләрен үстерүне тәэмин итә, шәхес үсешенең билгеле бер юнәлешләрен тәкъдим итә торган тубәндәге структур берәмлекләрне уз эченә ала:

- социаль-коммуникатив үсеш;
- танып-белү үсеше;
- сөйләм үсеше;
- сәнгать-эстетик үсеш;
- физик үсеш.

3.10. Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашырганда балаларның индивидуаль үсешенә бәя берилергә мөмкин. Мондый бәяләү мәктәпкәчә яштәге балаларның педагогик диагностикасы (алга таба планлаштыру нигезендә яткан педагогик хәрәкәтләрнен нәтижәлелеген бәяләү белән бәйле шәхси үсешен бәяләү) кысаларында мәктәпкәчә яштәге балаларның педагогик диагностикасы кысаларында уткәрелә.

3.11. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе тәрбияләнүчеләрнен ун көн ярым булуды белән биш көnlек эш атнасы режимында эшли. Шимбә, якшәмбе һәм бәйрәм көннәре – эшләми торган (ял).

3.12. Балаларны көн саен иртәнгә кабул итуңе тәрбиячеләр уткәрә, алар ата-аналардан балаларның сәламәтлеге торышы турында сораша.

Ачыкланган авыру балалар яки балалар бакчаларында авыруга шикләнгән балалар кабул ителми; ата-аналар (законлы вәкилләр) килгәнче авырган балаларны көн дәвамында сәламәт балалардан аералар (вакытлыча изоляторда урнаштыралар) яисә дәвалау учреждениесенә жибәрәләр.

3.13. Авырган очракта, шулай ук 5 көннән артык (ял һәм бәйрәм көннәреннән тыш) бакчада булмаганды, балаларны балалар бакчаларына бары тик диагнозы, дәваланган авыруның дәвамлылыгы курсөтегендә белешмә булганда гына алалар.

3.14. Балаларның мәстәкәйль эшчәнлеге, турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге, йөрү, йокы, шулай ук белем бирү йөкләнешенең рөхсәт ителгән күләме мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш режимын булдыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр белән билгеләнә.

3.15. Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләргә ей эшләре бирелми.

4. Тәрбияләнүчеләрне кабул итү, күчерү, чыгару нигезләре һәм қагыйдәләре

4.1 мәктәпкәчә белем бирүнен төп мәгариф программалары буенча уку өчен мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә балаларны күчерү, гамәлгә куючы тарафыннан ағымдагы елның 1 июненнән 1 сентябренә қадәр билгеләнгән тәртиптә, комплектлау нәтижәләре буенча мәdir тарафыннан башкарыла. Калган вакытта мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен ирекле (бушаган, яна төzelгән) урыннарга комплектлау башкарыла.

4.2. Балалар бакчасына керү өчен ата-аналар (законлы вәкилләр) бирергә тиеш:

- бер ата-ананың (законлы вәкилләрнен) шәхесен таныклаучы документ;
- бала туу турында таныклык күчмермәсе;
- мәгариф идарәсе биргән юллама (сертификат, юллама);
- ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) гариза;
- баланың сәламәтлеге торышы һәм әлеге төр балалар бакчасына бару мөмкинлөгө турында медицина комиссиясе бәяләмәсе;
- компенсация юнәлешендәге төркемнәргә балаларны кабул иткәндә психологик-мәдик-педагогик комиссия бәяләмәсен раслау;
- башкалар.

4.3. Бала авырган һәм балалар бакчасына керү мөмкинлөгө булмаган очракта, мөрәҗәгать итүчеләр бу хакта мәdirne кисәтергә һәм сәламәтлек саклау учреждениесеннән белешмә тапшырырга тиешләр.

4.4. Баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә күчерү турында карап кабул итү тәрбияләнүчеләрнен ата-аналары (законлы вәкилләре) белән килешү төзү өчен нигез булып тора.

4.5. Килешүгә якларның балаларны укыту, тәрбияләү, карау һәм карау процессында барлыкка кила торган үзара хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы, шулай ук ата-аналардан (законлы вәкилләрдән) балаларны караган өчен түләү алу тәртибе кертелә.

4.6. Килешүне имзалау мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өчен дә, ата-аналар (законлы вәкилләр) өчен дә мәжбүри булып тора. Килешү ике нөсхәдә төzelә, бер нөсхә балалар бакчасында саклана, икенчесе-ата-анада (законлы вәкилләрдә).

4.7. Килешүгә кул куелганчы, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәdirе мәжбүри тәртиптә баланың ата-анасын (законлы вәкилләрен), белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру уставы, лицензиясе, мәктәпкәчә белем бирүнен төп гомуми белем бирү программалары, мәктәпкәчә белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка локаль актлары белән таныштыра.

4.8. Баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә кабул итү турындагы карап ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килешү төзегәннән соң мәdir тарафыннан чыгарыла.

4.9. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә балаларны чираттан тыш, беренче чиратта кабул итү хокуына Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән билгеләнгән затлар категорияләре ия.

4.10. Тәрбияләнүчене балалар бакчасыннан чыгару башкарыла:

- балигъ булмаган баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) инициативасы буенча, шул исәптән укучыны белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмага күчерү очрагында;
- балалар бакчасы инициативасы буенча килешүне беръяклы өзү юлы белән тубәндәгә очракларда:
 - а) мәктәпкәчә белем бирүнен төп белем бирү программасын үzlәштерү тәмамланганнан соң һәм тәрбияләнүченең ағымдагы елның 1 сентябренә башлангыч гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф учреждениеләрендә белем алу өчен кирәkle яшкә житүе турында;
 - б) баланың киләчәктә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә булына комачаулаучы сәламәтлөгө торышы турында язма медицина бәяләмәсе буенча;
 - в) укучы ата-анасы (законлы вәкилләре) аркасында белем бирү оешмасына законсыз рәвештә керүгә китергән белем бирү оешмасына кабул итү тәртибен бозу очрагында;

- балигъ булмаган баланың яки ата-анасының (законлы вэкиллэрнен) һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруchy оешманың (шул исәптән белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруchy оешманың) ихтыярына бәйле булмаган хәлләр буенча.

4.11. Баланы күчерү, төzelгән килешүне өзу һәм баланы бакчадан күчерү турында баланың ата-анасына (законлы вэкиллэрнә) мәжбүри язма хәбәрнамәдән (кисәтүдән) соң, ике атна узгач башкарыла. Уведомление баланың ата-анасының берсенә яки баланың законлы вәкиленә кул күшүрүп тапшырыла. Ата-анадан (законлы вэкилләрдән) баш тарткан очракта, төzelгән шартнамәне өзу һәм баланы күчерү турында хәбәрнамә (кисәтү) алышга һәм әлеге хәбәрнамәне (кисәтүне) алудан баш тарту турында язма акт рәсмиләштерергә тиеш. Мондый актны төзу датасы килешүне өзу һәм баланы күчерү турында рәсми хәбәр итү (кисәтү) датасы булып тора.

5. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашуучыларның хокуклары һәм бурычлары

5.1. Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр һәм персоналның мөнәсәбәтләре хезмәттәшлек, бала шәхесенең хөрмәте һәм аның шәхси үзенчәлекләрен түры китереп үсештә аңа ирек бирү нигезендә төzelә.

5.2. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашуучыларга тәрбияләнүчеләр, аларның эти-әниләре (законлы вэкилләре), педагогик хезмәткәрләр һәм аларның вэкилләре, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре керә.

5.3. Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр хокуклы:

5.3.1. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә, гамәлгә куючы тарафыннан финансдана торган белем бирү программалары кысаларында түләүсез мәктәпкәчә белем алуğa хокуклы.

5.3.2. Тормыш һәм сәламәтлек саклау.

5.3.3. Физик һәм психик көчләүнен барлык формаларыннан яклау.

5.3.4. Кеше дәрәҗәсен яклау һәм хөрмәт итү, вәждан иреге.

5.3.5. Яше һәм индивидуаль үсеш үзенчәлекләре нигезендә физик ихтыяжларны канәгатьләндөрү (туклану, йокы, ял h.6.).

5.3.6. Жиназлар, уеннар, уенчыклар, уку өсбаплары бирү.

5.4. Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вэкилләре) хокуклы:

5.4.1. Балалар бакчасында балалар белән эшләүдә кулланыла торган белем бирү программасын сайларга.

5.4.2. Баланың законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен якларга.

5.4.3. Балалар белән эшне яхшырту буенча балалар бакчасы администрациясенә тәкъдимнәр кертергә.

5.4.4. Баланы карау, карау, саклау, аның сәламәтлеген нығыту, мәктәпкәчә белем бирү турындагы килешүдә каралган шартларда тәрбияләү һәм укытуны таләп итәргә.

5.4.5. Баланы (балаларны) тәрбияләү һәм укыту проблемалары буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениясенең педагогик хезмәткәрләре белән киңәшләштергәү.

5.4.6. Идарә итүдә әлеге Уставта каралган тәртиптә катнашырга.

5.4.7. Балалар бакчасы һәм ата-аналар (законлы вэкилләр) арасындагы килешүдә билгеләнгән шартларда бала йөри торган төркемдә катнашырга.

5.4.8. Гамәлгә куючы яисә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире каршында ата-ана түләвен кичектереп тору турында үтенечнамә бирергә.

5.4.9. Балалар бакчасында тиешле шартлар булганды бала белән эшләү өчен педагогны сайларга.

5.4.10. Балалар бакчасы мәдире һәм педагогларның балалар белән эшләү турында хисапларын тыңларга.

5.4.11. Балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм нығыту өлешендә, аның Устав бурычларын тормышка ашыруды мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә мөмкин кадәр ярдәм курсәтергә.

5.4.12. Балалар бакчасы һәм ата-аналар арасында килешүне вакытыннан алда өзәргә.

5.4.13. Гамәлгә куючыга баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесеннән язма хәбәрнамә алган мизгелдән бер ай эчендә күчерү турында каарга шикаять бирергә.

5.4.14. Балалар бакчасында ата-аналар берләшмәләре булдырырга.

- 5.4.15. Билгеләнгән тәртиптә балалар бакчасында тәрбияләнгән өчен түләү өлешен компенсацияләргә.
- 5.4.16. Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыру түрында мәгълумат алырга.
- 5.4.17. Администрациянең баласына карата белем бирү эшчәнлегенә кагылышлы каарларына белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашуучылар арасында бәхәсләрне жайга салу комиссиясендә шикаять бирергә.
- 5.5. Ата-аналар (законлы вәкилләре) бурычлы:
- 5.5.1. Үз хокукларына һәм бурычларына кагылышлы өлешендә әлеге Уставны үтәргә.
- 5.5.2. Баланың иртә яштә интеллектуаль, физик, әхлакый үсешенә нигез салырга.
- 5.5.3. Балалар бакчаларының эш режимын бозмаска.
- 5.5.4. Баланы мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә вакытында түләргә.
- 5.5.5. Бала яки аның авыруы булу ихтималы түрында балалар бакчасы администрациясенә үз вакытында хәбәр итәргә кирәк.
- 5.5.6. Баланы қөн саен шәхсән (яки ышанычнамә нигезендә) тәрбиячесенә тапшырырга һәм алырга.
- 5.5.7. Балалар бакчасы белән килемшү шартларын намус белән үтәргә.
- 5.5.8. Балага антипедагогик тәрбия методларын кулланмаска.
- 5.5.9. Балалар бакчасында булганда үзләрен балалар бакчасы хезмәткәрләре һәм килүчеләр белән әдәпле тотарга.
- 5.5.10. Бала, башка тәрбияләнүчеләр барында тәрбиячеләрнең аbruен төшерә торган гамәлләр һәм әйтемнәрдән тыелырга.
- 5.5.11. Баланы тәрбияләү мәсьәләләрендә мәктәпкәчә белем бирү учреждениясенең педагогик хезмәткәрләре белән хезмәттәшлек итәргә.
- 5.5.12. Компенсация күләмен үзгәртүгә яки түләүне туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу түрында мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе медиренә хәбәр итәргә.
- 5.6. Балалар бакчасы хезмәткәрләре хокуклы:
- 5.6.1. Балалар бакчасы белән идарә итүдә Устав белән билгеләнгән тәртиптә катнашиырга.
- 5.6.2. Һөнәри намус һәм аbruен якларга.
- 5.6.3. Федераль, региональ һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларда каралган башка хокуклар.
- 5.7. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениясенең педагогик хезмәткәрләре хокуклы:
- 5.7.1. Белем бирү программаларын эшләүдә катнашиырга.
- 5.7.2. Һөнәри намусны һәм аbruен якларга, педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы нормаларын бозуны гадел һәм объектив тикшерергә.
- 5.7.3. Эш вакытының дәвамлылыгын кыскарту, түләүле отпускны озайту, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда билгеләү, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә социаль ярдәмнең башка чаралары.
- 5.7.4. Һәр ун ел саен өзлексез укытуучы эше өчен озак (бер елга кадәр) ял.
- 5.7.5. Мәктәпкәчә белем бирү программы нигезендә укыту һәм тәрбия методикаларын, уку өсбапларын һәм материалларны, дәреслекләрне ирекле сайлап алу һәм куллану.
- 5.7.6. Квалификация күтәру. Бу максатларда администрация хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәру һәм һөнәри янадан әзерләү системасында уңышлы укыту өчен кирәkle шартлар тудыра.
- 5.7.7. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән социаль ташламалар һәм гарантияләр, шулай ук Татарстан Республикасы Яна Чишмә муниципаль районы муниципаль мәгариф системасының педагогик хезмәткәрләренә бирелә торган өстәмә социаль ярдәм чараларына.
- 5.7.8. Балалар бакчасы белән идарә итүдә әлеге Устав белән билгеләнгән тәртиптә катнашиырга.
- 5.7.9. Федераль законнарда каралган башка хокуклар һәм ирекләр.
- 5.8. Балалар бакчасы хезмәткәрләре бурычлы:

- 5.8.1. Балалар бакчасы Уставын, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренен башка локаль норматив актларын үтәргә.
- 5.8.2. Хокукый, әхлакый һәм этик нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләрен үтәргә.
- 5.8.3. Тәрбияләнүчеләрнең һәм белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның намусын һәм абуен хөрмәт итәргә.
- 5.8.4. Квалификация характеристикалары һәм һөнәри стандартлар таләпләренә туры килергә.
- 5.8.5. Аттестацияне билгеләнгән тәртиптә үтәргә һәм үз һөнәри дәрәҗәсен дайми рәвештә арттырырга.
- 5.8.6. Хезмәт килешүе шартларын үтәргә.
- 5.8.7. Тәрбияләнүчеләрнең хокукларын һәм ирекләрен яклау турында кайтыртырга, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) хокукларын хөрмәт итәргә.
- 5.8.8. Хезмәтне саклау өлкәсендә белемнәрне һәм кунекмәләрне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өйрәтү һәм тикшерү узарга.
- 5.8.9. Федераль законнарда каралган башка бурычларны үтәргә
- 5.9. Педагогик хезмәткәрләр бурычлы:
- 5.9.1. Балалар бакчасы Уставын, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, куркынычсызлык техникисы һәм янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен, хезмәт килешүе шартларын, вазифа инструкцияләрен үтәргә.
- 5.9.2. Белем бирү процессы вакытында балаларның тормышын һәм сәламәтлеген сакларга.
- 5.9.3. Балаларны физик һәм психик көч кулланудан сакларга.
- 5.9.4. Баланы тәрбияләү һәм укыту мәсьәләләре буенча гаилә белән хезмәттәшлек итәргә.
- 5.9.5. Профессиональ осталыкка ия булу, аларны дайми камилләштерергә.
- 5.9.6. Һөнәри этика нормаларын үтәргә, башка балалар бакчасы хезмәткәрләре, ата-аналар (законлы вәкилләр), балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр, башка килучеләр белән үзара мөнәсәбәтле булырга, коллективта мораль-психологик климатны бозуга китерә торган гамәлләрдән яки әйтемнәрдән тыелырга.
- 5.9.7. Тәрбияләнүчеләрнең психофизик үсеш үзенчәлекләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә альрга, физик мөмкинлекләре чиklәнгән затларның белем алуы өчен кирәkle маxsus шартларны үтәргә, кирәk булганда медицина оешмалары белән хезмәттәшлек итәргә.
- 5.9.8. Хезмәт законнары нигезендә эшкә кергәндә башлангыч медицина тикшерүләрен, шулай ук мәктәпкәчә белем бирү юнәлеше буенча чираттан тыш медицина тикшерүләрен үтәргә.
- 5.9.9. Педагогик совет кабул иткән программалар нигезендә белем бирү-тәрбия эшен планлаштырырга һәм тормышка ашырырга.
- 5.9.10. Тәрбияләнүчеләрнең хокукларын һәм ирекләрен сакларга, белем бирү процессы чорында аларның тормышы, сәламәтлеге һәм иминлеге өчен жаваплылык тотарга.
- 5.9.11. Хезмәтне саклау һәм янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәргә.
- 5.9.12. Федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актларында, жирле үзидарә органнары актларында, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренен локаль норматив актларында каралган башка бурычларны үтәргә.
- 5.10. Үз хокукларын яклау максатларында тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) мәстәкыйль рәвештә яки үз вәкилләре аша хокуклы:
- тәрбияләнүчеләрнең, аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) хокукларын бозучы һәм (яки) кыскартучы хезмәткәрләргә карата куллану турында мәрәжәгатьне, дисциплинар жәза бирүне идарә органнарына жиберергә. Мондый мәрәжәгатьләр әлеге органнар тарафыннан тәрбияләнүчеләрне һәм аларның ата-аналарын (законлы вәкилләрен) жәлеп итеп, мәжбүри карап тикшерелергә тиеш;

- белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасындағы бәхәсләрне жайга салу комиссиясенә, шул исәптән педагогик хезмәткәр мәнфәгатьләре конфликтты булу яки булмавы турындағы мәсьәләләр буенча да мөрәжәгать итәргә кирәк;
- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауның башка алымнарын кулланырга.

6. Персонал туплау тәртибе

6.1. Эш би्रүче буларак, балалар бакчасының барлық хезмәткәрләре өчен әлеге мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе - юридик зат. Педагогик эшчәнлеккә педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары буенча житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәлегенән гамәлдәге квалификация таләпләре һәм тиешле эшчәнлек төре буенча һөнәри стандартлар белән билгеләнә торган белем бирү цензы булган затлар кертелә.

6.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә хезмәт эшчәнлегенә рөхсәт ителми:

- 1) шәхеснең тормышына һәм сәламәтлегенә, ирегенә, намусына һәм аbruена каршы жинаять кылган өчен (законсыз урыннан тыш, психиатрия стационарына, яла ягу һәм мыскыл итүгә), шәхеснең женси кагылтысызлығына һәм женси ирегенә, гайләгә һәм балигъ булмаганинрага, халыкның сәламәтлегенә һәм жәмәгать әхлагына, конституциячел строй һәм дәүләт иминлеге нигезләренә, шулай ук ижтимагый куркынычсызлыкка каршы жинаять кылган өчен хөкем ителгән затлар;
- 2) шәхеснең тормышына һәм сәламәтлегенә, ирегенә, намусына һәм аbruена каршы авыр һәм аеруча авыр жинаထыләр кылган өчен (законсыз урыннан тыш, психиатрия стационарына психиатрия стационарына, яла ягу һәм мыскыллау), гайләгә һәм балигъ булмаган балаларга, халыкның сәламәтлегенә һәм жәмәгать әхлагына, конституциячел строй һәм дәүләт иминлеге нигезләренә, шулай ук ижтимагый куркынычсызлыкка каршы авыр һәм аеруча авыр жинаထыләр кылган өчен хөкем ителгән затлар;
- 3) шәхеснең женси кагылтысызлығына һәм женси ирегенә каршы жинаять кылган өчен хөкем ителгән затлар.

Педагогик эшчәнлеккә шулай ук түбәндәге затларга рөхсәт ителми:

- суд каары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шегыльләнү хокукыннан мәхрум ителгәннәр;
- уйлап табылган авыр һәм аеруча авыр жинаထыләр өчен хөкем ителмәгән яки түләнмәгән хөкем ителгән затлар;
- федераль законда билгеләнгән тәртиптә эшкә сәләтsez дип танылган затлар;
- сәламәтлек саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнен федераль органы тарафыннан расланган исемлектә каралган авырулар булганныар.

6.3. Хезмәткәр белән мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе арасындағы мөнәсәбәтләр хезмәт килешүе белән жайга салына, аның шартлары Россия Федерациясе хезмәт законнарына каршы килә алмый.

6.4. Педагогик хезмәткәрләр өч елга бер тапкыр, аларның һөнәри эшчәнлеген бәяләү нигезендә атtestация комиссиясе тарафыннан, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире тарафыннан расланган һәм хезмәткәрләрнең вәкиллекле органы белән килештерелгән педагогик хезмәткәрләрне атtestацияләү турындағы Нигезләмә нигезендә, балалар бакчасы мәдире боерыгы нигезендә төzelә торган атtestация комиссиясе тарафыннан үзләре биләгән вазыйфаларга туры килу-кilmәүне раслау максатларында атtestация уза.

6.5.Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрен эштән азат иту Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 2001 елның 30 декабрендәге 197-ФЗ номерлы Кааралган нигезләр барлыкка килгән очракта гамәлгә ашырыла.

6.6. Махсус белем бирү ихтияжлары булган, шул исәптән авыр тормыш хәлендә булган балалар төркемнәренә кергәндә, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә тиешле квалификациясе булган өстәмә педагогик хезмәткәрләр жәлеп итәргә мөмкин.

7. Балалар бакчасының мөлкәте һәм эшчәнлеген финанс белән тәэмин иту

7.1. Муниципаль йөклөмөнен үтәүне финанс яғынан тәэммин итү Гамәлгә куючы тарафыннан Гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт сатып алуга бүлеп бирелә торган акчалар, салым салу объекты буларак тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре булган салым түләү чыгыннарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең финанс чараларын формалаштыру чыганаклары булып түбәндәгеләр тора:

- Гамәлгә куючының үз акчалары;
- Яңа Чишмә муниципаль районның бюджет һәм бюджеттан тыш акчалары;
- физик һәм юридик затларның ирекле иганәсе;
- продукция сатудан алынган керем.

7.3. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү аның эшчәнлеген Гамәлгә куючы акчалары хисабына финанс яғынан тәэммин итүнен нормативларын һәм (яки) абсолют күләмен киметүгә китерми.

7.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе финанс-хужалық эшчәнлеген мәстәкыйль башкара. Гамәлгә куючы тарафыннан мона беркетелгән финанс һәм матди чаралар, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, аларга Устав нигезендә кулланыла һәм тартып алынмый.

7.5. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең мөлкәте аңа Россия Федерациясе Граждан кодексы (беренче елеш) нигезендә оператив идарә хокуқында беркетелгән.

Үзенең Устав бурычларын үтәү өчен кирәkle жир участогы аңа дайми (сроксыз) файдалану хокуқына карый.

7.6. Әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, кредит оешмаларында депозитларда акча урнаштырырга, шулай ук кыйммәтле кәгазыләр белән алыш-бирешләр ясарга хокуку юк.

7.7. Документ үзенең йөкләмәләре буенча оператив идарә хокуқында булган барлык мөлкәт белән, күчемсез милекне һәм аңа гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мөлкәтне сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәттән тыш, оператив идарә итү хокуқында жавап бирә.

7.8. Милекче ризалыгыннан башка, милекче үзенә беркетелгән аеруча кыйммәтле күчемле милек белән яки милекче тарафыннан мондый мөлкәтне, шулай ук күчемсез милекне сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган йорт белән эш итәргә хокуклы түгел.

Калган мөлкәт белән оператив идарә итү хокуқында булган балалар бакчасы мәстәкыйль эш итәргә хокуклы, әгәр «Коммерциячел булмаган оешмалар турында» 1996 ынтың 12 гыйнварындағы 7-ФЗ номерлы Федераль законда башкача каралмаган булса.

7.9. Исәптән чыгарылган мөлкәт (шул исәптән тузу сәбәпле) исәптән төшерү акты нигезендә Учреждениегә оператив идарәгә тапшырылган мөлкәт составыннан төшереп калдырыла. Учреждениенең мөлкәтен аеруча кыйммәтле күчемсез мөлкәт категориясенә керту турындағы карап Учреждениене Гамәлгә куючы тарафыннан кабул ителә.

7.10. Күчемсез милекне Гамәлгә куючы ризалыгы белән арендага биргән яки гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне сатып алу өчен бүлеп бирелгән акчалар хисабына Гамәлгә куючы тарафыннан сатып алынган күчемсез мөлкәтне һәм аерucha кыйммәтле күчемле мөлкәтне Гамәлгә куючы ризалыгы белән арендага биргән очракта, Гамәлгә куючы мондый мөлкәтне карап тотуны финанс белән тәэммин итү гамәлгә ашырмый.

7.12. Оператив идарә хокуқында аңа беркетелгән акчага һәм мөлкәткә карата федераль законнарда, законнарда, башка норматив хокукый актлар билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә килештерергә тиеш.

Учреждение кызыксынуы белән килешүләр эшләү тәртибе Россия Федерациясенең Федераль законнары белән жайга салына. Башка оешмалар яки гражданнар белән килешүләр төзүдә кызыксынган затлар булып мәдир (мәдир вазыйфаларын башкаручы зат) һәм Учреждение эшчәнлеге белән идарә итү органнары составына керүче зат, әгәр алар бу оешмалар яки гражданнар белән хәзмәт мәнәсәбәтләрендә торсалар, бу Учреждениенең катнашучылары, кредиторлары булып торалар, йә бу гражданнар белән якын туганлык мәнәсәбәтләрендә торалар яисә бу гражданнарның кредиторлары булып торалар.

- Шул ук вакытта күрсәтелгән оешмалар яки гражданнар Учреждение өчен товарлар (хезмәт күрсәтүләр) белән тәэмин итүчеләр буларак чыгыш ясыйлар, Учреждение тарафыннан житештерелә торган товарларны (хезмәт күрсәтүләрне) эре кулланучылар булып торалар, тулысынча яки өлешчә оештырылган мөлкәткә ия булаар, яисә Учреждение мөлкәте белән эш итүдән файда алырга мөмкин. Учреждение тарафыннан теге яки бу гамәлләр, шул исәптән килешуләр башкару белән кызыксынуы кызыксынган затларның һәм учреждениеләрнең мәнфәгатьләре конфликтyna китерә. Кызыксынган затлар Учреждениенең мәнфәгатьләрен, барыннан да элек, аның эшчәнлек максатларына карата үтәргә тиеш һәм учреждениенең мөмкинлекләрен кулланмаска яки аларны Учреждениенең гамәлгә кую документларында каралган башка максатларда кулланмаска, Учреждениене гамәлгә куючының кызыксынуы турында хәбәр итәргә тиеш.

8. Мәктәпкәчә белем бирүүчурждениесе белән идарә иту

8.1. Учреждение белән идарә иту «Россия Федерациясенә мәгариф турында» Федераль закон һәм «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законы, әлеге Устав һәм Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының башка закон актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.2. Гамәлгә куючы компетенциясенә керә:

- Учреждениене оештырганда, үзгәртеп корганда, тибын үзгәрткәндә һәм бетергәндә Гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен үтәү;
- Учреждениенең Уставын раслау;
- Учреждение Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләрне раслау;
- Учреждениенең әлеге Уставы нигезендә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль биримне формалаштыру һәм раслау;
- Гамәлгә куючытарафыннан Учреждениегә берктелгән яисә аңа бүләп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт төрләрен һәм исемлеген билгеләү;
- Учреждениенең «Коммерциясез оешмалар турында» Федераль законда билгеләнгән критерийларга туры килә торган эре алыш-бираешләр кылуын алдан килештерү;
- «Коммерциячел булмаган оешмалар турында» Федераль закон критерийлары нигезендә билгеләнә торган, башкаруда кызыксынуы булган Учреждение катнашында алыш-бираешләрне хуплау турында карап кабул иту;
- Учреждение эшчәнлегенең төп төрләренә карый торган физик һәм юридик затлар өчен билгеләнгән муниципаль биримнән тыш түләүне (эшне) билгеләү тәртибен билгеләү, шулай ук билгеләнгән муниципаль бирим чикләрендә федераль законнарда билгеләнгән очракларда;
- Учреждение эшчәнлеге нәтиҗәләре һәм аңа беркетелгән мөлкәтне файдалану турында хисап төзү һәм раслау тәртибен билгели;
- Учреждениенең биналарын һәм башка милек объектларын арендалау шартларын контролльдә тотуны гамәлгә ашыру;
- муниципаль биримнең үтәлешен финанс белән тәэмин итүне гамәлгә ашыру;
- Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын төзү һәм раслау тәртибен билгеләү;
- Россия Федерациясе законнары нигезендә Учреждение эшчәнлеген контролльдә тотуны гамәлгә ашыру;
- Учреждениегә тәрбия-белем бирү процессын оештыруда консультатив һәм методик хезмәтләр күрсәтү;
- Гамәлгә куючының Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән башка функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру.

8.3. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең бердәм башкарма органы булып балалар бакчасы эшчәнлеге белән житәкчелек итүче мәдир тора.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире хезмәт килешүе нигезендә Россия Федерациясе хезмәт законнары нигезендә Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә һәм вазыйфасыннан азат ителә.

8.3.1 мөдир мэктепкчэ белем бирү эшчәнлеге белэн Россия Федерациисе законнары һәм әлеге Устав нигезендә житәкчелек итә, балалар бакчасы эшчәнлеге өчен жаваплы. Мөдир үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларына, шулай ук аерымланган структур бүлекчәләр житәкчеләренә, шул исәптән вакытлыча үзе булмаган чорда тапшырырга хокуклы.

8.3.2. Мэктепкчэ белем бирү учреждениесе мөдире гамәлгә куючы компетенциясе кысаларында кабул ителгән мэктепкчэ белем бирү учреждениеләре эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Гамәлгә куючының каарларын үтәүне оештыра.

8.3.3. Балалар бакчасы мөдире ышаныч кәгазеннән башка эшли, шул исәптән балалар бакчасы исеменнән:

- балалар мэктепкчэ белем бирү учреждениеләре исеменнән граждан-хокукый һәм хезмәт шартнамәләре тези, мэктепкчэ белем бирү учреждениеләренең штат расписаниесен, хезмәткәрләренең вазифа инструкцияләрен һәм структур бүлекчәләр турында нигезләмәләрне раслый;

- мэктепкчэ белем бирү учреждениеләренең финанс-хужалык эшчәнлеге планын, аның еллык һәм бухгалтерлык хисабын раслый;

- әлеге Уставның үз компетенциясенә кертелгән мәсьәләләре буенча мэктепкчэ белем бирү эшчәнлеген регламентлаучы локаль норматив актларны әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә кабул итә;

- Яңа Чишмә муниципаль районның финанс органнарында шәхси счетлар ачуны тәэммин итә

- РФ салым законнары белән билгеләнә торган тәртиптә һәм күләмнәрдә салымнары һәм жыемнары вакытында түләүне тәэммин итә, билгеләнгән тәртиптә статистик, бухгалтер һәм башка хисапларны тапшыра;

- Учреждение исеменнән вәкиллек хокуына ышанычнамәләр, шул исәптән ышанычнамәләр бирә;

- балалар бакчасы хезмәткәрләре тарафыннан мәжбүри үтәлергә тиешле боерыклар һәм күрсәтмәләр чыгара, йөкләмәләр һәм күрсәтмәләр бирә;

8.3.4. Учреждение мөдире:

- Учреждениенең мәгариф, фәнни, тәрбия эше һәм оештыру-хужалык эшчәнлеге белән житәкчелек итү өчен жаваплы.

- үз функциональ бурычлары чикләрендә Учреждение эшчәнлеге өчен дәүләт, жәмғыять һәм гамәлгә куючы алдында жаваплылык тота;

- Учреждение хезмәткәрләре тарафыннан үтәлергә тиешле боерыклар, каарлар, күрсәтмәләр һәм башка локаль актлар чыгара;

- барлык дәүләт, ижтимагый һәм башка оешмаларда, оешмаларда, оешмаларда, предприятиеләрдә эшли, Учреждение исеменнән ышаныч кәгазеннән башка эш итә; Учреждение эшчәнлеге белән идарә итә;

- Учреждение эшчәнлеге белән идарә итү структурасын, шул исәптән вазыйфаи окладларга ёстәмәләр һәм ёстәмәләр, аларны премияләү тәртибен һәм күләмнәрен билгели;

- кадрлар сайлап алу, кабул итү һәм урнаштыру, аларның квалификациясе дәрәҗәсе өчен жаваплылык башкара;

- учреждение хезмәткәрләрен хезмәт законнары нигезендә түләттерүне йөкли һәм бүләкли; - учреждение исеменнән һәр баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) белән килешү, килешү тези;

- Учреждение хезмәткәрләрен аттестацияләүне оештыра;

- Учреждениедә тәрбияләнүчеләрнәң контингентын формалаштыра;

- белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- балаларны кабул итүне һәм аларның яшे, сәламәтлеге торышы, Уставта билгеләнгән тәртиптә индивидуаль үзенчәлекләр нигезендә балалар төркемнәрен комплектлауны гамәлгә ашыра;

- мэктепкчэ белем бирү мәсьәләләре буенча тәрбияләнүчеләрнәң гайләләре, ижтимагый оешмалар, башка белем бирү учреждениеләре белән үзара бәйләнешен гамәлгә ашыра;

- Гамәлгә куючыга Учреждениенең эшчәнлеге турында хисап бирә.

8.3.5. Балалар бакчасы мөдире бурычлы:

- мәжбүри аттестацияне узарга, аны үткөрү тәртибе һәм сроклары Гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә;
 - Гамәлгә куючының муниципаль биремен тулысынча үтәүне тәэммин итәргә;
 - мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә күрсәтелә торган муниципаль һәм башка хезмәтләрнең сыйфатын күтәрергә, эшләрнең үтәлешен тәэммин итәргә;
 - мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә финанс-хужалық эшчәнлеге планын төзүне, раслауны һәм үтәүне тәэммин итәргә;
 - мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренә вакытында хезмәт хакын түләүне тәэммин итәргә, хезмәткәрләргә хезмәт хакын арттыру буенча чаралар күрергә;
 - балалар бакчасында эшләүчеләргә имин хезмәт шартларын тәэммин итәргә;
 - мәктәпкәчә белем бирү учрежденияләре эшчәнлеге нәтижәләре һәм аларга беркетелгән мәлкәтне оператив идарә итү хокукуында файдалану турында хисап төзүне һәм раслауны тәэммин итәргә;
 - Яңа Чишмә муниципаль районны бюджетыннан мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә бирелә торган бюджет акчаларын максатчан куллануны һәм финанс дисциплинасын үтәлешен тәэммин итәргә;
 - Гамәлгә куючы белән килешү төзүне гамәлгә куюда кызыксынуы булган мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә мәлкәт белән килешүне тәэммин итәргә;
 - балалар бакчасы хезмәткәрләренең эчке хезмәт тәртибе һәм хезмәт дисциплинасы кагыйдәләрен үтәүне тәэммин итәргә;
 - билгеләнгән тәртиптә балалар бакчасы хезмәткәрләрен аттестацияләүне оештырырга;
 - һәр баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) белән балалар бакчалары арасында шартнамәләр төзергә;
 - балаларны кабул итү һәм аларның яшे, сәламәтлеке торышы, Уставта билгеләнгән тәртиптә индивидуаль үзенчәлекләр нигезендә балалар төркемнәрен комплектлауны гамәлгә ашырырга;
 - куркынчызылык техникасы, янғын куркынчызылыгы нормаларын һәм кагыйдәләрен, тәрбияләнүчеләрен һәм мәктәпкәчә белем бирү хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген саклауны тәэммин итә торган санитар-эпидемиологик кагыйдәләрне һәм нормативларны үтәү режимын булдырырга;
 - балалар һәм хезмәткәрләрнең сәламәтлеке өчен куркынчы шартлар булганда белем бирү процессын тыярга;
 - мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен яңа уку елына әзерләүне оештырырга,
 - мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен кабул итү актына кул күярга;
 - белем бирү өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыручи дәүләт органнарының, дәүләт контроль һәм күзәтчелек органнарының хокукий актларының, күрсәтмәләренең, белем бирү мәнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне жайга салу комиссиясе каарларының үтәлешен тәэммин итәргә;
 - мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләренә даими түләүсез медицина тикшерүләре үткәрүне тәэммин итәргә;
 - балалар бакчасында туклануны, азық-төлек ассортиментын яхшыртырга, сыйфатлы азық әзерләү өчен шартлар тудыру буенча чаралар күрергә;
 - тәрбияләнүченең авыруы, санатор-курорт дәвалавы, карантин, ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) еллык ялын узган очракта, жәйге чорда, баланың мәктәпкәчә белем бирү урынының алган ата-аналарының (законлы вәкилләрнен) ял вакыты һәм дәвамлылыгына бәйсез рәвештә, 90 календарь көнгә кадәр саклап калырга;
 - башка очракларда баланың булмау сәбәпләре билгеләргә;
- 8.3.6. Балалар бакчасы мәдире, бу алыш-бирешнең гамәлдә булмавына карамастан, зур алыш-биреш ясау нәтижәсендә законны бозып китерелгән зыян күләмендә жавап tota.
- 8.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә коллегиаль идарә органнары формалаша, аларга мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренең гомуми жыелышы, педагогик совет, ата-аналар комитетлары керә.
- 8.5. Мәктәпкәчә белем бирү белән идарә итү мәсьәләләре буенча ата-аналар (законлы вәкилләр) һәм педагогик хезмәткәрләрнең фикерен исәпкә алу һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы

локаль норматив актлар кабул иткәндә, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә тәрбияләнүчеләрнең һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча балалар бакчасы белән идарә итү мәсьәләләре һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә кулланырга:

- тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) кинәшләрен;
- хезмәткәрләр профсоюзлары һәм аларның вәкиллекле органнарын.

8.6. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренең гомуми жыелышы-коллегиаль идарә органы, аның компетенциясенә түбәндәгө мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү керә:

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен үстерү планына, шул исәптән мәгариф эшчәнлегенең юнәлешләре һәм мәктәпкәчә белем бирү эшчәнлегенең башка төрләре турында тәкъдимнәр керту;
- күмәк килешү төзү кирәклеге турында каар кабул итү;
- сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, тәрбияләнүчеләрне һәм мәктәпкәчә яштәге балаларны тукландыруны оештыру өчен кирәkle шартлар тудыру;

8.6.1. Гомуми жыелыш вакытызы гамәлдә һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләрен, аерым структур бүлекчәләр хезмәткәрләрен дә кертеп, тулы эш қөне шартларында эшләүче гомуми жыелыш үткәү датасын үз эченә ала.

8.6.2. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы елына кимендә ике тапкыр үткәрелә. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышын чакыру турындагы каарлар балалар бакчасы мәдире кабул итә.

8.6.3. Гомуми жыелыш анда балалар бакчасы хезмәткәрләренең яртысыннан артығы катнашкан булса хокуклы булып санала.

8.6.4. Гомуми жыелыш каарлары гади күпчелек тавыш белән кабул ителә һәм беркетмә белән рәсмиләштерелә. Каарлар мәжбүри булып тора, каарларның үтәлеше мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире тарафыннан оештырыла. Мәдир эшчеләрнең чираттагы гомуми жыелышында һәм (яки) үткән гомуми жыелыш каарларын үтәү барышы турында хисап тота.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең Уставын үзгәрту һәм тулыландыру турында тәкъдимнәр керту, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен раслау, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең идарәче советы турында Нигезләмә каарлар кабул итү, идарәче совет эшчәнлеген туктату турында каар кабул итү һәм яңа составны формалаштыру турындагы мәсьәләләр буенча каарлар катнашучыларның өчтән икесе күпчелек тавыш белән кабул ителә.

8.6.5. Гомуми жыелыш уставның 8.6 п. компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча балалар бакчасы исеменнән эш итәргә хокуклы.

Уставның 8.6 п. гомуми жыелыш компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләр буенча гомуми жыелыш балалар бакчасы исеменнән чыгыш ясамый.

8.7. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең идарәче Советы (алга таба – Совет) - әлеге Устав нигезендә идарә функцияләрен гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр бирелгән коллегиаль орган.

Совет, сайлау, делегацияләү һәм кооптация процедуralарын кулланып, 11дән дә ким булмаган һәм 25 әгъзадан торган идарәче Совет турындагы Нигезләмә нигезендә төзелә.

Совет составы балалар бакчасы мәдире боерыгы белән өч елга раслана. Бер үк затлар Совет составына бер елдан артык вакыт рәттән керә алмый.

Советның сайланулы әгъзалары булып бер үк төрле:

- тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) вәкилләре;
- балалар бакчасы хезмәткәрләре вәкилләре.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире вазыйфасы буенча совет составына балалар бакчасы администрациясе вәкиле буларак көрә.

Совет составына Гамәлгә куючи вәкиле дә кертелергә мөмкин.

Совет жәмәгать башланғычларында эшли.

8.7.1. Советка сайлаулар идарәче Совет тұрындағы Нигезләмә нигезендә мәктәпкәчә белем бирү бүлеге мәдир тарафыннан билгеләнә. Сайлауларда катнашу ирекле..

Советка сайлауларны оештыруны мәдир жітәкчелегендә балалар бакчасы администрациясе тәэммин итә.

Совет әгъзалары тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) Советында, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе хезмәткәрләренең жыелышында гади күпчелек тавыш белән сайлана. Сайлаулар тавыш бирүдә катнашучылар санына бәйсез рәвештә, тавыш бирү хокукуы булган барлық затларны сайлаулар көне һәм вакыты тұрында тиешле хәбәр итү шарты белән уздырылган дип санала.

Сайлаулар формасы һәм процедурасы мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең идарәче Советы тұрындағы нигезләмә белән билгеләнә.

8.7.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире жыелышлар беркетмәләре алғаннан соң өч көн эчендә советның сайланған әгъзалары исемлеген төзи, әлеге исемлекне раслый торған боерык чыгара, Советның беренче утырышы датасын билгели, бу хакта сайланған әгъзаларга хәбәр итә.

Советның беренче утырышында Совет әгъзалары арасыннан аның рәисе сайлана.

Жыелышларда сайланған әгъзалар составында Совет үз составына мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлегендә кызықсынучы затлар арасыннан дүрт әгъзаны кертергә (өстәмә рәвештә сайларга) хокуклы.

Гамәлгә куючи беренче чиратта каралырга тиешле Совет составына кооптация өчен кандидатуralар тәкъдим итәргә хокуклы.

8.7.3. Совет әгъзасы Совет карапы буенча тубәндәге очракларда аның составыннан чыгарыла:

- үзенең язма рәвештә белгерткән теләге буенча;
- совет әгъзасы булып торучы хезмәткәрнең мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе белән ата – аналардан (законлы вәкилләрден) - балалар бакчасы һәм аның баласы арасында белем бирү мәнәсәбәтләре тұktауга бәйле рәвештә хезмәт мәнәсәбәтләрен тұktату;
- әгәр Совет әгъзасы Совет эшнәде катнашмаса (ике һәм аннан да күбрәк утырышка рәттән житди сәбәпләрсез килми);
- Совет әгъзасына туры килми торған хокукка каршы яки амораль ғамәлләр кылу.

Совет составына сайланучы әгъзаны чыгару белән бәйле рәвештә, Советка өстәмә сайлаулар үткәруне балалар бакчасы мәдире оештыра.

8.7.4. Утырышлар графигы Совет тарафынан раслана. Совет рәисе чираттан тыш утырыш чакырырга хокуклы. Утырыш шулай ук Совет әгъзаларының язма рәвештә рәсмиләштерелгән гомуми саныннан кименде өчтән бер өлеше таләбе буенча үткәрелә.

8.7.5. Совет караплары, әгәр утырышта аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы санала. Совет караплары катнашучы әгъзаларның гади (абсолют) күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булғанда, Совет рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

Аның компетенциясе қысаларында кабул ителгән Совет караплары мәктәпкәчә белем бирү бүлеге мәдире, хезмәткәрләр, ата-аналар (законлы вәкилләр) өчен мәжбүри булып тора.

8.7.6. Совет вәкаләтләренә түбәндәгеләр көрә:

- мәктәпкәчә белем бирү үсеше планын раслау;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең һәм аның аерымланған структур бүлекчәләренең әш режимнарын Килештеру;

определение уку елы башлануны һәм тәмамлануны, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең эшен башлау һәм тәмамлау вакытын билгеләү;

- бюджеттан тыш акчаларны тоту юнәлешләрен билгеләү һәм аларның эшчәнлеген тәэмин итү һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен үстерү өчен жәлеп итүгә булышлык курсату;

мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен финанс-хужалық эшчәнлеге планын төзү буенча тәкъдимнәр керту;

- дәүләт, муниципаль, ижтимагый һәм башка оешмаларда үз вәкаләтләре кысаларында мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең мәнфәгатьләрен тәкъдим итү;

- кызыксындыру фондыннан мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләренә түләүләрне һәм өстәмә түләүләрне бүлүне Килештерү;

- билгеләнгән компетенция нигезендә эчке тәртип кагыйдәләрен, хезмәткәрләрнең һәм башка локаль норматив актларның хезмәт өчен түләү турындагы нигезләмәләрне һәм эчке тәртип кагыйдәләрен Килештерү;

балалар бакчасы мәдире һәм аерым хезмәткәрләрнең отчетын тыңлау;

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә үкиту, тәрбия һәм хезмәт шартларын үтәүне контролльдә тоту;

- балалар бакчасы мәдиренә күмәк килешү төзү мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр.

8.7.7. Идарәче совет түбәндәге мәсьәләләр буенча балалар бакчасы исеменнән эш итәргә хокуклы:

- мәктәпкәчә белем бирү үсеше планын төзү тәртибе;

- уку елы башлануны һәм тәмамлануны, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең эшен башлау һәм тәмамлау вакытын билгеләү;

- бюджеттан тыш акчаларны тоту юнәлешләрен билгеләү һәм аларны жәлеп итүгә ярдәм итү, мәктәпкәчә белем бирү эшчәнлеген тәэмин итү һәм үстерү.

Совет компетенциясенә кертелгән башка мәсьәләләр буенча Уставның 8.7.6 пункты нигезендә, Совет балалар бакчасы исеменнән чыгыш ясамый.

8.8. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең педагогик советы даими эшләүче коллегиаль идарә органы булып тора, ул белем бирү процессының төп мәсьәләләрен карау өчен төзелә.

Педагогик совет әгъзалары булып барлық педагогик хезмәткәрләр (шул исәптән аерым структур бүлекчәләр), шулай ук эшчәнлеге белем бирү процессын карап тоту һәм оештыру белән бәйле булган башка балалар бакчасы хезмәткәрләре тора. Педагогик совет рәисе - балалар бакчасы мәдире.

Аның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча педагогик совет каарлары, әгәр утырышта аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, вәкаләтле. Каарлар гади күпчелек тавыш белән кабул итлә. Тавыш тигез булганда, педагогик совет рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

Педагогик совет тулы составта елына дүрт тапкырдан да ким булмаган күләмдә жыела. Агымдагы мәсьәләләрне карау өчен мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең структур бүлекчәләрендә әлеге бүлекчәләрдә эшләүче педагогик хезмәткәрләр арасыннан төзелә торган кече педагогик Советлар чакырыла.

8.8.1. Педагогик совет:

- уку-үкиту планнарын, программаларын, үкиту-методик материалларын, белем бирү процессының формаларын, методларын һәм аларны тормышка ашыру ысулларын сайлау турында фикер алыша һәм үткәрә;

- педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү, аларның ижади башлангычларын үстерү, алдынгы педагогик тәжрибәне тарату эшен оештыра;

- педагогик хезмәткәрләрне аттестацияләү турында нигезләмә килештерә;

- тәжрибә эшненең юнәлешләрен билгели;

- педагогик тәжрибәне ачыклый, гомумилаштерә, таратса, гамәлгә кертә;

- түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләрен оештыру, аларны карап тоту һәм аларның сыйфаты мәсьәләләрен карый;

- белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы локаль норматив актларны килемштерү турында карар чыгара hэм кабул итэ.

8.8.2. Педагогик совет үз компетенциясенә кертелгэн мәсьәләләр буенча Уставның 8.1п. нигезендә балалар бакчасы исеменнән эш итәргә хокуклы.

Педагогик совет компетенциясенә кертелмәгэн мәсьәләләр буенча. 8.1 устав, педагогик совет чыгыш ясамый исеменнән балалар бакчасы.

8.9.1. Төркемнәң ата-аналар комитеты 2-4 кешелек төркемдәге ата-аналар жыелышы булып сайлана. Төркемнәң ата-аналары жыелышы булып балалар бакчасының ата-аналар комитетына 1 вәкил сайлана. Ата-аналар комитетлары комитет әгъзалары тарафыннан алар арасыннан рәисләр сайлана.

Ата-аналар комитетлары составы бер елга мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире боерыгы белән раслана. Бер үк затлар ата-аналар комитет составына рәттән бер сроттан артык керә ала. Ата-аналар комитеты составында функцияләрне оптималь бүлү hэм эшчәнлекнәң нәтижәлелеген арттыру максатларында структур бүлекчәләр төзелергә мөмкин.

8.9.2. Иң мөһим мәсьәләләрне хәл итү hэм фикер алышу өчен балалар бакчасының ата-аналар жыелышы чакырыла. Төркемнәң ата-аналар комитеты төркемнәң ата-аналары жыелышын чакыра.

8.9.3. Ата-аналар комитетлары вәкаләтләренә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлекен оештыруның барлык мәсьәләләре буенча тәкъдим итү карапларын кабул итү керә.

Ата-аналар комитетлары идарә итүче совет тарафыннан раслана торган ата-аналар комитетлары турындагы Нигезләмә нигезендә эшли.

9. Исәп, хисап hэм контроль

9.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе үз эшенең нәтижәләрен оператив hэм бухгалтер исәбен алыш бара, билгеләнгән форма буенча статистик hэм бухгалтерлык хисапларын алыш бара, «Бухгалтерлык исәбе турында» 2011 елның 6 декабрендәге 402-ФЗ номерлы Федеरаль законга таянып, Гамәлгә куючыга ел саен акча керү hэм тоту турында хисап бирә.

9.2. Квартал hэм еллык бухгалтер хисаплылыгын бирү сроклары Татарстан Республикасы Яна Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

9.3. Статистик хисап формалары, аларны бирү сроклары hэм тәртибе Дәүләт статистикасы органнары тарафыннан билгеләнә. Финанс-хужалык эшчәнлеке үтәлешен контролльдә тоту үз вәкаләтләре кысаларында тиешле федераль, региональ hэм жирле органнар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

10. Халықара хезмәттәшлек

10.1. Мәгариф өлкәсендә халықара хезмәттәшлектә, Россия Федерациясе законнары нигезендә hэм федераль законнарда hэм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында каралган башка рәвешләрдә, чит ил оешмалары hэм гражданнар белән мәгариф мәсьәләләре буенча шартнамәләр төзү юлы белән, түбәндәгә юнаleshләр буенча, чит ил оешмалары hэм гражданнары белән мәгариф өлкәсендә халықара хезмәттәшлектә катнашырга хокуклы:

- халықара hэм чит ил оешмалары белән берлектә белем бирү программаларын эшләү hэм тормышка ашыру;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең педагогик хезмәткәрләрен чит ил мәгариф оешмаларына жибәру;
- белем бирү программаларын тормышка ашыруның чөлтәрле формасында катнашу;
- Халықара белем бирү конгресслары, симпозиумнар, конференцияләр, семинарлар үткәру hэм әлеге чараларны мөстәкыйль уздыру, шулай ук ике яклы hэм күпъяклы нигездә укуту-фәнни әдәбият белән алмашу.

11. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен үзгәртеп кору,

үзгәртү hэм бетерү. Документларны саклау

11.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе Гамәлгә куючы каравы буенча федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәртеп корылыша мөмкин.

11.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең тибын үзгәрту федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә, Гамәлгә куючи – Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты каары буенча гамәлгә ашырыла

11.3. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен бетерү турында каарап кабул итептә оңракта ликвидация комиссиясе төзелә. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндөргәннән соң калган милек, шулай ук федераль законнар нигезендә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе йөкләмәләре буенча түләттерү мөмкин булмаган мөлкәт ликвидация комиссиясе тарафыннан Гамәлгә куючыга тапшырыла.

11.4. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен үзгәртеп корганды яки бетергәндә булган документларның, фәнни һәм белем бирү мәғълүматларының кәгазь һәм электрон чыганакларда һәм мәғълүмат банкларында саклануы тәэмин итептә тиеш.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен үзгәртеп корганды Документлар оешманың – хокукый дәвамчыга билгеләнгән кагыйдәләре нигезендә тапшырыла. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен бетергәндә Документлар Гамәлгә куючы архивына тапшырыла.

12. Уставны үзгәртү тәртибе

Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр федераль законнарда бюджет учреждениеләре өчен билгеләнгән тәртиптә кертелә, гамәлгә куючы тарафыннан раслана һәм дәүләт органнарында юридик затларны теркәргә тиеш.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр закон белән билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алышацаннан соң үз көченә керә.

13. Балалар бакчасы эшчәнлеген регламентлаштыручы локаль актлар

13.1. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә белем бирү процессын оештыру дәрәҗәләрен һәм төп гомуми белем бирү программаларын, өстәмә белем бирү программалары үзенчәлекләрен исәпкә алыш кабул итеп торган локаль норматив актлар, шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының норматив хокукый актлары белән мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре мәгариф эшчәнлеген оештыруның һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча локаль норматив актлар кабул итә, шул исәптән регламентлаштыручы:

- балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрне кабул итү;
- тәрбияләнүчеләрне мәктәпкәчә белем бирү учреждениесеннән кучерү тәртибе һәм нигезләре;
- балалар бакчасы, ата-аналар (законлы вәкилләр) арасында мөнәсәбәтләр барлыкка килү, тұktатып тору һәм тұktату;
- балалар бакчаларының әш режимы;
- мәктәпкәчә белем бирү учрежденияләренең структур бүлекчәләре эшчәнлеге;
- төркемнәрне оештыру һәм аларның эшчәнлеге тәртибе;
- мәктәпкәчә белем бирү идарәсе коллегиаль органнарын оештыру һәм аларның эшчәнлеге тәртибе;
- әчке хезмәт тәртибе;
- педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе педагогик хезмәткәрләренең әш вакыты режимы;
- педагогик хезмәткәрләрне биләгән вазыйфаларына туры килү-килмәүгә атtestацияләү оештыру һәм уздыру тәртибе;
- педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү тәртибе;
- тел (төлләр) белеме;
- белем бирү сыйфатын бәяләү системасы;

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә тәрбияләнүчеләрнең белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен көгөз һәм (яки) электрон чыганакларда саклау тәртибе;
- тәрбияләнүчеләргә һәм хезмәткәрләргә матди ярдәм күрсәту тәртибе;

оешмада укуны раслаучы документлар формалары;

- интернет челтәрендә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең рәсми сайты эшчәнлеге тәртибе;

13.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә тәрбияләнүчеләрнең һәм хезмәткәрләренең хокукларына кагылышлы локаль норматив актларны кабул иткәндә ата-аналар советларының фикере, шулай ук хезмәт законнары, хезмәткәрләрнең вәкиллекле органнары тарафыннан Караптан тәртиптә һәм очракларда исәпкә алына.

13.3. Белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы локаль норматив актлар мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мәдире тарафыннан мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең коллегиаль идарәсе органнары белән килештерелгәннән соң раслана.